

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kábrtovou ve věci žalobce **I. T.**, nar. 7. ..., státní příslušnost Ukrajina, naposledy na adrese PoS MV ČR, Rudé armády 1000, Kostelec nad Orlicí, zast. JUDr. Annou Romanovou, advokátkou se sídlem náměstí 5. května 812, Hradec Králové, proti žalovanému **Ministerstvo vnitra ČR**, se sídlem Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. ledna 2016, č. j. OAM-1028/ZA-ZA14-P17-2015,

t a k t o :

- I. **Žaloba se z a m í t á .**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

Žalobce se domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 1. 2016, č.j. OAM-1028/ZA-ZA14-P17-2015 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný

rozhodl, že žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany je nepřipustná podle ustanovení § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a řízení o udělení mezinárodní ochrany se podle ustanovení § 25 písm. i) zákona o azylu zastavuje. Žalobce se domáhal zrušení napadeného rozhodnutí s tím, aby soud po jeho zrušení věc vrátil zpět žalovanému k dalšímu řízení.

II. Obsah žalobních námitek

V zákonné lhůtě podal žalobce žalobu, v níž uvedl, že žalovaný vydal napadené rozhodnutí bez toho, aniž by zjistil skutkový stav tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu, čímž porušil ust. § 3 a § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Ve věci dále neshledal důvody pro zastavení řízení dle § 25 zákona o azylu, neboť ve své poslední žádosti v řízení uvedl nové skutečnosti.

Současně žalovaný žádal o ustanovení právního zástupce ve věci z důvodu neznalosti právního řádu České republiky a nedostatku financí, s jehož pomocí zamýšlel doplnit žalobu. V žalobě také uvedl, že kdyby bylo realizováno správní vyhoštění, řízení o žalobě by se pro něj stalo zbytečným. I z uvedeného důvodu požádal o odkladný účinek žaloby, který by se nedotkl žádných práv třetích osob a nebyl by v rozporu s veřejným zájmem.

Usnesením zdejšího soudu ze dne 12. 2. 2016, č. j. 29 Az 6/2016-22 nebyl žalobě podané proti napadenému rozhodnutí přiznán odkladný účinek. Žádosti o ustanovení zástupce bylo žalobci vyhověno usnesením zdejšího soudu ze dne 1. 2. 2016 č.j. 29Az 6/2016-12.

Ustanovený zástupce z řad advokátů doplnil žalobu dne 8. 3. 2016. V doplnění žaloby zdůraznil, že žalobce byl jako účastník správního řízení zkrácen na svých právech, neměl možnost v řízení navrhnout důkazy za účelem úplného zjištění právněrelevantního stavu věci, nebyl žalovaným vyslechnut jako účastník řízení a nebyl ani řádně poučen. Žalovaný zneužil jeho neznalosti a řízení o udělení mezinárodní ochrany dle § 25 písm. i) zákona o azylu předčasně a bezdůvodně zastavil, aniž by přihlédl k okolnosti, že žalobce na rozdíl od své poslední žádosti o udělení azylu, o níž žalovaný rozhodl dne 19. 1. 2016 uvedl nové skutečnosti, které nebyly v předchozím řízení uvedeny, jakož i okolnosti svědčící o tom, že by žalobce v případě návratu do domovského státu mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo proto, že mu hrozí vážná újma dle §14a zákona o azylu. Blíže důvody, které by to měly být, ani újmu, která by mu v případě návratu do státu, jehož je státním občanem hrozila, nespecifikoval. Ve své třetí (předposlední) žádosti měl žalobce za to, že obecně známé skutečnosti, které jsou žalovanému známy zejména ze Zprávy vysokého komisaře OSN a z Informací Úřadu vysokého komisaře pro uprchlíky, na které se žalovaný ve svých rozhodnutích odvolává, nemusí dokazovat. V závěru doplnění žaloby žalobce vyjádřil přesvědčení, že v případě jeho návratu do země by byl vystaven pronásledování a neoprávněnému odvodu do vojenských sil a ohrožen tak na životě i na zdraví, a přes jeho politické přesvědčení by musel bojovat ničit, ohrožovat veřejné statky a lidské životy bez toho, že by mohl svobodně rozhodnout v souladu se svými lidskými, občanskými a politickými právy.

Pro shora uvedené se žalobce domníval, že žalovaný v posuzované věci neměl aplikovat § 10a odst. 1, písm. e) zákona o azylu a zastavit řízení dle § 25 písm. i) zákona o azylu. Za novou skutečnost ve smyslu § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu v doplnění žaloby žalobce označil to, že v době svého odjezdu do České republiky nepočítal s tím, že na Ukrajině vznikne válečný konflikt s povinností všech mužů nastoupit do války.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

Jak žalovaný předestřel již ve svém vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě, v nynějším případě se jedná již o žalobcovu čtvrtou žádost o mezinárodní ochranu v České republice. Žalobce přesto i ve své poslední žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl naprosto stejný motiv svého odchodu z vlasti a neochoty se na Ukrajinu vrátit, jak uváděl ve správních řízeních o všech jeho předchozích žádostech o udělení mezinárodní ochrany, tj. obavu z povolání do armády v případě návratu na Ukrajinu. Neuvedl žádnou novou skutečnost ve smyslu zákona o azylu, která by opětovné vedení správního řízení a opětovné hodnocení důvodu odchodu žalobce z vlasti a obav z návratu do vlasti odůvodňovala. Tvrzením žalobce ohledně obav z nástupu k výkonu vojenské služby na území Ukrajiny, včetně případných následků neuposlechnutí povolávacího rozkazu, se žalovaný zabýval již v průběhu správního řízení o jeho první žádosti o mezinárodní ochranu a neshledal zde důvod pro její udělení. Rozhodnutí o první žádosti žalobce o mezinárodní ochranu bylo potvrzeno krajským a následně i Nejvyšším správním soudem v Brně. Žalovaný dále uvedl, že je mu známo, že na Ukrajině nedošlo od posuzování jeho první žádosti o poskytnutí mezinárodní ochrany k takové zásadní změně politické a bezpečnostní situace, která by mohla v době rozhodování o poslední podané žádosti žalobce o poskytnutí mezinárodní ochrany ve vztahu k žalobci založit opodstatněnost jeho nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany.

Žalovaný ve svém vyjádření odmítá, že by se žalobci z jeho strany dostalo nedostatečného poučení a že by byl v důsledku namítaných pochybení zkrácen na svých právech. Jak vyplývá ze žádosti o mezinárodní ochranu podané dne 1. 12. 2015, žalobce vlastnoručním podpisem potvrdil, že byl poučen o svých právech a povinnostech po dobu pobytu na území České republiky, a to včetně práva kontaktovat organizace zabývající se ochranou zájmů uprchlíků. S podklady shromážděnými za účelem řádného posouzení jeho situace byl žalobce seznámen dne 14. 1. 2016, dostalo se mu poučení o možnosti se k nim vyjádřit a navrhnout jejich doplnění. Z protokolu ze dne 14. 1. 2016 je zřejmé, že žalobce této možnosti nevyužil a proti shromážděným podkladům v průběhu správního řízení nevzněl před vydáním napadeného rozhodnutí námitek.

V podrobnostech odkázal žalovaný na text odůvodnění napadeného rozhodnutí. Závěrem svého vyjádření navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

IV. Posouzení věci krajským soudem

Součástí správního spisu předloženého žalovaným je napadené rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 1. 2016, č. j. OAM-1028/ZA-ZA14-P17-2015, jakož i kopie žádostí žalobce o udělení mezinárodní ochrany ze dne 30. 4. 2014, 20. 5. 2015, 6. 8. 2015, jakož i žádost o udělení mezinárodní ochrany ze dne 1. 12. 2015. Při řízení o

žalobě vycházel přitom krajský soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl dán v době rozhodování žalovaného (ust. § 75 odst. 1 s.ř.s.).

Z hlediska skutkových zjištění vyplývajících ze správního spisu žalovaného vzal soud za prokázané, že žalobce v první žádosti o udělení mezinárodní ochrany dne 30. 4. 2014 uváděl jako důvod odchodu ze země původu svoji špatnou ekonomickou situaci, konkrétně že „neměl z čeho žít“. Při pohovorech k žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl, že žije sám, v Čechách však žije i jeho manželka se synem. Stejně jako on žijí v Praze. K důvodům, pro které žádá o mezinárodní ochranu v České republice uvedl, že odmítá nastoupit do armády, nechce, aby jej zabili. Žalovaný dne 10. 6. 2014 rozhodl o neudělení mezinárodní ochrany. Žalobce proti tomuto rozhodnutí podal žalobu ke Krajskému soudu v Praze, který ji dne 9. 12. 2014 rozsudkem č.j. 1 Az 23/2014-52 zamítl. Kasační stížnost žalobce Nejvyšší správní soud v Brně dne 13. 3. 2015 usnesením č.j. 5Azs 4/2015-21 odmítl.

Při druhé žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 20. 5. 2015 žalobce na otázku, z jakých důvodů opustil svoji vlast uvedl, že tak učinil proto, že na Ukrajině se nedalo žít. Do české republiky odjel za prací, aby si vydělal nějaké peníze a mohl normálně žít. K důvodům, pro které již podruhé žádal o udělení mezinárodní ochrany v České republice žalobce uvedl, že chce zůstat v České republice, nechce na Ukrajině jít do války. Kdyby se na Ukrajinu vrátil, mudsel by jít bojovat. Výslovně dále uvedl, že jiné důvody k podání žádosti nemá. O této žádosti rozhodl žalovaný rozhodnutím ze dne 14. 7. 2015 tak, že ji vyhodnotil jako nepřipustnou a řízení o ní zastavil v souladu s ust. § 10a písm. e) a § 25 písm. i) zákona o azylu.

Ve své třetí žádosti o udělení mezinárodní ochrany, ze dne 6. 8. 2015 žalobce uvedl stejné důvody, které jej přiměly opustit Ukrajinu jako v žádostech předešlých (ekonomická situace, snaha vydělat peníze), na dotaz z jakých důvodů žádá o udělení mezinárodní ochrany uvedl doslova: „Všechno je stejné jako u předchozí žádosti. Nemám se kam vrátit, psali mi, že se do svého domu na Ukrajině už nesmím vrátit. Hledá mě policie kvůli válce.“ O této třetí žádosti rozhodl žalovaný rozhodnutím ze dne 23. 10. 2015 tak, že ji stejně jako žádost žalobce z 20. 5. 2015 vyhodnotil jako nepřipustnou a řízení o ní zastavil v souladu s ust. § 10a písm. e) a § 25 písm. i) zákona o azylu.

V poslední projednávané čtvrté, žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany, kterou učinil dne 1. 12. 2015, uvedl, že o udělení mezinárodní ochrany žádá proto, že se nechce vrátit na Ukrajinu. Když se tam vrátí, zavrou jej, neboť nenastoupil do vojenské služby. Následně by jej poslali do války. V České republice chce zůstat i proto, že zde má syna, kterého by po návratu na Ukrajinu již více neviděl. I o této žádosti rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím tak, že je nepřipustná a řízení o ní zastavil dle stejných zákonných ustanovení jak výše uvedeno.

Podle dalšího obsahu správního spisu si žalovaný opatřil dostupné zdroje informací o bezpečnostní, politické a ekonomické situaci Ukrajiny. Konkrétně Zprávu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva o stavu lidských práv na Ukrajině (za období od 16. 5. do 15.8. 2015), ze dne 15. 8. 2015, Informaci Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky, září 2015 – Posouzení mezinárodní ochrany v souvislosti s vývojem na Ukrajině, Zpráva Freedom House – Ukrajina, ze dne 28. 1. 2015, Výroční zprávu Amnesty International 2014/15 – Ukrajina ze dne 25. 2. 2015, Výroční zpráva Human Rights Watch 2015 – Ukrajina, ze dne 29. 1. 2015, Informace MZV ČR, č.j. 115045-LPTP

ze dne 9. 10. 2015, Informace MZV ČR, č.j. 98848/2015-LPTP ze dne 21. 5. 2015. Dle protokolu o seznámení s podklady rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany ze dne 14. 1. 2016 se žalobce s obsahem podkladů pro vydání rozhodnutí seznámil, nijak se k nim však nevyjádřil. Stejně tak nenavrl ani po seznámení se s podklady rozhodnutí žádné jejich doplnění.

Nynějším, žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 19. 1. 2016, bylo tedy žalovaným opětovně rozhodnuto o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany ze dne 1. 12. 2015 tak, že tato žádost je nepřípustná podle ust. § 10a písm. e) zákona o azylu, a proto bylo řízení o ní podle ust. § 25 písm. i) téhož zákona zastaveno.

Podle ust. § 10a písm. e) zákona o azylu je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřípustná, podal-li cizinec opakovaně žádost o udělení mezinárodní ochrany, aniž by uvedl nové skutečnosti nebo zjištění, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně skončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany.

Z dikce citovaného ustanovení zákona o azylu lze přitom dovodit nutnost kumulativního splnění dvou podmínek pro to, aby bylo možné opakovanou žádost věcně projednat:

- 1) je nutno uvést nové skutečnosti nebo zjištění;
- 2) musí se přitom jednat o takové skutečnosti či zjištění, jež nebyly bez vlastního zavinění žadatele zkoumány v předchozím řízení.

Ad 1) Za nové skutečnosti nebo zjištění je pak ve smyslu procedurálních směrnic nutno považovat nikoliv jakékoliv nové skutečnosti nebo zjištění, ale pouze takové, které by prima facie mohly mít dopad do hmotněprávního postavení žadatele. Ostatně v jiných případech by nové správní řízení pozbývalo jakéhokoliv smyslu, protože jeho výsledek by byl předem daný a ve svém důsledku by takové správní řízení nekorespondovalo s požadavkem hospodárnosti vnímaným jakožto dosahování žádoucích výsledků s co nejmenšími možnými náklady.

Ad 2) Ve vztahu k druhé z uvedených podmínek je třeba vyjít z toho, že v rámci azylového řízení existují dvě základní povinnosti – břemeno tvrzení a břemeno důkazní. Jak již Nejvyšší správní soud vyslovil ve svém rozsudku ze dne 7. 2. 2005, č. j. [4 Azs 151/2005- 86](#), www.nssoud.cz „Zatímco důkazní břemeno může v některých případech nést i správní orgán, povinnost tvrzení leží vždy na žadateli o azyl. Představa, že by správní orgán sám zjišťoval pronásledování či potenciální ohrožení žadatele o azyl v zemi jeho původu, je zcela nereálná. Jedině žadatel sám nejlépe ví, z jakých důvodů svou zemi původu opustil, zda byl pronásledován a z jakých důvodů. V průběhu řízení o udělení azylu musí žadatel uvést veškeré relevantní důvody, na základě kterých poté správní orgán jeho žádost posoudí.“ Pro úplnost lze ještě odkázat na rozsudek ze dne 18. 12. 2003, č. j. [5 Azs 24/2003-42](#), www.nssoud.cz, v němž bylo uvedeno, že: „Správní orgán není povinen hodnotit jiné skutečnosti než ty, které žadatel o azyl uvedl jako důvody, pro které o azyl žádá.“ Proto pokud žadatel neuvedl všechny důvody své žádosti o udělení mezinárodní ochrany, jedná se o skutečnost přičitatelnou pouze jemu a nelze akceptovat, že by toto neunesení břemena tvrzení mohl zhojit podáním opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany.

Žalovaný žádost posuzoval nejen na základě tvrzení žalobce, ale také hodnotil, zda na Ukrajině nedošlo k takové zásadní změně politické a bezpečnostní situace, která by mohla založit opodstatněnost žalobcovy nové žádosti z hlediska možných důvodů pro udělení doplňkové ochrany.

Nynější žádost žalobce tedy posuzoval žalovaný správně zejména z toho úhlu pohledu, zda došlo ke změně poměrů vzhledem k osobě žalobce nebo situace v zemi původu. Postupoval tedy v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu (rozsudek sp. zn. 3 Azs 178/2016), dle níž *„Institut opakované žádosti neslouží k upřesňování či skutkovému doplňování předchozí žádosti. Jeho hlavním účelem je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly azylově relevantním způsobem ovlivnit postavení žadatele a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího řízení. Dospěl-li tedy žalovaný k závěru, že nynější opakovaná žádost stěžovatele těmto podmínkám nevyhovuje, užil správně ustanovení § 10a písm. e) zákona o azylu, ve spojení s § 25 písm. i) zákona o azylu, aniž by znova meritorně posuzoval stěžovatelem uváděné shodné důvody pro podání žádosti o mezinárodní ochranu z hlediska všech forem mezinárodní ochrany.“*

Soud zdůrazňuje, že udělení mezinárodní ochrany je pouze specifickým způsobem legalizace pobytu na území ČR, a to za přesně vymezených důvodů. V ostatních případech je však nutno vycházet z režimu zákona o pobytu cizinců. Azylovým řízením za žádných okolností nelze nahradit smysl a účel úpravy obsažené v zákoně o pobytu cizinců. Mezinárodní ochrana ve smyslu zákona o azylu je právním institutem výjimečným, jehož smyslem je poskytnout žadateli ochranu, nikoli však před jakýmkoli negativními jevy v zemi jeho původu, nýbrž jen z důvodů upravených v zákoně o azylu.

Soud tedy musí přisvědčit žalovanému v tom směru, že žalobce neuvedl skutečně žádné nové skutečnosti, které by mohly mít negativní dopad do hmotněprávního postavení žalobce. Žalovaný tudíž naplnil veškeré náležitosti odůvodnění správního rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Nadto soud upozorňuje na skutečnost, že žalobci byla dle správního spisu dána ze strany žalovaného možnost se před vydáním napadeného rozhodnutí seznámit s podklady pro jeho rozhodnutí a vyjádřit se k nim. Žalobce se nevyjádřil a rovněž neuvedl žádné nové skutečnosti či informace, které by měl vzít žalovaný při svém rozhodování v úvahu. Měl-li za to, že žalovaný vycházel z neaktuálních či nedostatečných informací a podkladů, mohl tento závěr vyslovit již ve správním řízení, aby se s tímto mohl dostatečně žalovaný v rámci svého rozhodnutí vypořádat. Žalovanému však nelze klást k tíži, že žalobce neuplatnil v průběhu správního řízení před vydáním rozhodnutí námitky ke shromážděným podkladům, pokud je považoval za nedostatečné.

Optikou výše uvedeného soud ve shodě s právním názorem žalovaného uzavírá, že v daném případě nebyly zjištěny žádné nové skutečnosti ve smyslu zákona o azylu, které by odůvodňovaly opětovné hodnocení žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce a jeho obav z návratu na Ukrajinu a která by si vyžadovala nutnost vydání nového meritorního rozhodnutí v jeho věci. Zdejší soud konstatuje, že ve věci byly naplněny zákonné podmínky stanovené ust. § 10a písm. e) zákona o azylu, neboť žadatel neuvedl a ani žalovaný nezjistil jak výše uvedeno ve vztahu k obecné bezpečnostní situaci v zemi jeho původu, žádnou novou skutečnost, žádost o udělení mezinárodní ochrany podaná

žalobcem na území ČR byla tak správně shledána nepřipustnou. Za daného stavu pak dle ust. § 25 písm. i) zákona o azylu bylo řízení zastaveno.

Krajský soud konstatuje, že žalovaný při zjišťování skutkového stavu a dokazování postupoval zcela v souladu s § 2 odst. 4 a § 3 správního řádu, zcela zákonně, pokud shledal žádost žalobce o mezinárodní ochranu jako nepřipustnou a řízení zastavil v souladu s § 25 písm. i) zákona o azylu. Vzhledem k této situaci nevznikl ve správním řízení prostor pro posuzování otázky udělení mezinárodní ochrany podle § 12 či 14 zákona o azylu. Relevantní skutečnosti ve vztahu k těmto formám mezinárodní ochrany byly přezkoumány již v rámci minulého azylového řízení.

V. Náklady řízení

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný náhradu nákladů nenárokoval a z obsahu správního spisu nevyplývá, že by mu v průběhu řízení před krajským soudem nějaké náklady vznikly.

P o u č e n í :

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (ustanovení § 54 odst. 5 s. ř. s.)

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 30. květen 2017

JUDr. Jana Kábrtová v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
R. V.